

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as part hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Bende Imre-utca 3 szám.	Társszerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
---	---------------------------------	---	-----------------------------------	--

Elmebetegek családi ápolása.

Baja, 1909. július 8.

A belügyminiszter legutóbbi rendeletet bocsátott ki az elmebetegeknek intézeteken kívül való ápolására vonatkozólag, amely családi ápoló-rendszernek nevezhető. A belügyminiszter a családi ápoló-rendszer feltételeit akként állapította meg, hogy a betegeket meghatározott ápolásdíj mellett idegen családoknak adják ki (családi ápoló-betegek) s egy központ részéről szakszerű orvosi felügyelet és ellenőrzés alatt állanak.

Másik módja az ápoló-rendszernek az, hogy a beteget (esetleg segélydíj mellett) a saját családjának adják ki gondozásra, a kellő hatósági felügyelet mellett.

Családi ápoló-telep már ezidőszerint is több helyen van, így Dicsőszentmártonban, Balassagyarmaton és Nyitrán, kísérletképp pedig Nagyszében környékén és Sátoraljujhelyen. A családi ápoló telepek alakítására a belügyminiszter ad engedélyt.

Minden ilyen telepnek szakorvos vezetése alatt álló elme-osztályal kell birnia, azonban elme-osztályokként a közkórházak elmebeteg-osztályai is szolgálhatnak. Az ápolási díjat a miniszter állapítja meg.

A községekben elhelyezett elmebetegekről a községi előljáróság nyilvántartást vezet és azokra felügyelni tartozik. Ha a felügyelő- és ellenőrzőközegek a betegnek gondozását nem találják kielégítőnek, vagy a beteg veszélyesnek látszó változást vesznek észre, akkor a hatóságoknak nyomban intézkednie kell arról, hogy a beteget intézetben helyezték el.

Figyelemre méltó ez a miniszteri rendelet, s a fentebbi sorokból látjuk, már gyakorlatilag is megvalósították azt az ország több helyén és az a meggyőződésünk, hogy az elmebetegeknek ilyen módon való ápolása és gyógyítása sokkal inkább kecsegtet eredménnyel, mint a kórház-rendszer.

A kórházakban és elmeorvosintézetekben különféle válfajú és különféle természetű betegeknek egymás mellé való elhelyezése nehezíti meg igen gyakran a betegek eredményes gyógyi-

tását. Éppen erről a kérdéstről folyt a legutóbbi városi közgyűlésen a vita. Abban mindenki megegyezett, hogy a mai viszonyok között nagyon is megvan nehezítve az orvos fáradozása és munkája. Az elmebetegeknek a gyógykezelését minálunk az nehezíti meg, hogy a nappali teremben a különféle képpen megnyilvánuló betegségben szenvedő szerencsétlenek egymást izgatva, lerontják az orvos lelkiismeretes munkáját.

A családi ápolásban sokkal szebb eredményt lehet elérni, mert hiszen a beteget nem izgatja más elmebeteg. Egy házban, egy szobában egyedül van és a körülötte levő családi ápolók nincsenek más beteggel elfoglalva.

Ez a rendszer külföldön nagyon szépen bevált.

A bajai közkórháznak is követnie kellene a példát és kísérleteznie kellene ezzel.

Csupán arra kell különös figyelemmel lenni, hogy a betegek lelkiismeretes emberek környezetébe jussanak, ahol meleg, otthoni szeretetre lelnek.

Vasúti dolgok.

Baja, 1909. július 8.

Az elsőrangúsítás.

A jelenlegi kereskedelmi kormány vasútügyi politikájának legszebb bizonyítéka az a becsületes törekvés, melylyel a budapesti érdekkörök aknamunkája és prepotens követelődzései dacára az államvasúti forgalom decentralizációjára törekszik, módját keresvén ezzel az érdekelt országrész, a délvidék kereskedelmi és ipari szempontjait is szolgálja.

A fővárosi kereskedelmi köröknek reexpedicionális tarifa-követelése a szegedi és a többi délvidéki kereskedelmi és iparkamarák tiltakozása következtében nem fognak teljesülni s ami már esztendő óta forrón óhajtott vágya Bajának is: mód és alkalom kínálkozik a kereskedelmi és ipari forgalom föllendülésére.

A kereskedelemügyi kormány a vonalat elsőrangúsítja s már most széleskörű intézkedéseket fogantat, hogy a terv gyorsan és minden technikai akadály nélkül megvalósítható legyen.

Ujabbán a szabadka—bajai vonalon forgalmi kiterőket létesít a M. Á. V. Egyet Szabadka és Csikéria között, egyet pedig Bácsalmás és Bácsbokod—Bácsborsód között.

A kiterők létesítését megelőző közigazgatási bejárást e hó 17-én tartják meg, amikor is

Ney Ferenc kir. tanácsos, MÁV. főfelügyelő a szabadka—csikériai kiterőre vonatkozólag délelőtt 10 órakor Szabadka állomás főnöki irodájában, a bácsalmás—bácsbokod—bácsborsódra vonatkozólag délután fél 4 órakor Bácsalmás állomás főnöki irodájában hallgatja meg az érdekelt feleket. Az új forgalmi kiterők megépítéséhez még ez évben hozzákezdenek.

A hid körül.

A baja—bátaszéki vasúti hid megnyitásával közvetlen tranzitó forgalom létesül az ország északi és erdélyi vármegyéi, a Délvidék és Fiume, továbbá a boszniai relációk között. Az utvonal megrövidülésevel a Máv. mai tarifájának automatikus olcsóbbodása következik be, mert az új vonalon Zimony, Orsova, Verestorony, Predeal és Gyimes felé eső állomásokról tetemesen olcsóbban szállítják az árukat a baja—bátaszéki hídon át, mint Budapesten keresztül. Az új relációk tarifa-viszonyainak kedvező voltát a következő példa elég világosan mutatja:

Arad és Zákány között eddig 533 kilométer volt a távolság, míg az új vonal megnyitása után csak 455 kilométer lesz, (Arad—Baja 249 + Baja—Zákány 206.) A különbség tehát 78 kilométer. Még nyilvánvalóbb a kedvező alakulás Bázias és Dombóvár között (555—447 kilométer,) ahol már 108 kilométerrel rövidül az utvonal.

A máv. tarifája szerint ez az utvonal-különbség a következő értékkülönbsözetben nyilvánul meg.

	Fisett 100 kgr.-ként			
Arad—Zárkány eddig	656	305	148	205
» » ezentul	573	276	134	189
Különbsözet	83	29	14	16
Bázias-Dombóvár eddig	677	312	152	209
» » ezent.	563	272	132	187
Különbsözet	114	40	20	22

A baja—bátaszéki hid megnyitásának ezenkívül más, igen kedvező hatása lesz a délmagyarországi kereskedelemre. Az új utvonal megnyitásával megszűnik a budapesti tranzitóforgalom jelentékeny része és ezáltal megszűnnek az árutorlódások és a szállításkésések, amelyek az utolsó esztendőben oly sok mizériát okoztak a budapesti teherpályaudvarokon.

A baja—bátaszéki hid, amelytől egy egész ország várja a maga fellendülését, már teljesen készen áll, s mégis halogatják a megnyitását.

Nemsokára megkezdődik a gabona szállítás, amikor az ország sok ezer kisgazdájának, kereskedőjének igen fontos, hogy jobb és olcsóbb utvonalon szállithassa terményeit és mert a megnyitást bizonyos ünnepélyes ceremóniák közt tervezik — a már kész hidat használatlanul hagyják.

E kérdésekben megegyezésre kell jutni. Hónapokon át gyümölcsötlenül marad a hídepítésbe befektetett sok millió korona.

Ha volna az ugynevezet intéző körökben csak egy kis praktikusság, átadnák a hidat a forgalomnak. Mert az sem nem méltányos, sem nem igazságos, sem nem okos, hogy egy egész ország éhezze a halogatást.

Még egy megálló!

Bácsalmás község érdekeltsége avval a kérelemmel fordult az államvasutakhoz, hogy a szabadka—bajai vonal 15. számú őrházánál föltételes megálló helyet létesítsen. Az államvasutak jobbpárti üzletvezetősége átiratban közölte Bácsbodrogvármegye közigazgatási bizottságával, hogy a kérelmet hajlandó teljesíteni és fölhívja a bizottságot, hogy tegyen javaslatot a megállóhely elnevezése iránt. A közigazgatási bizottság Bácsalmás község meghallgatása után dönt.

Ez érdekes dolog igazán. Eddig Bácsalmáson 3 helyen áll meg a vonat. Ha ez sokáig így tart, akkor már nemsokára minden őrház állomássá lép elő.

Telefonhírek.

Budapest, 1909. július 8.

A kormány megerősítése.

A hivatalos lap mai száma közli azon királyi kéziratokat, amelyek a kormány tagjait újból kinevezik, illetve állásukban megerősítik. A kabinet minden tagjához külön-külön intézett a felség egy-egy kéziratot és azonkívül egyet Wekerle miniszterelnökhöz is.

Pártértekezletek.

A függetlenségi párt holnap délután 5 órakor tart a Royelbeli körhelyiségében értekezletet, amelyen elhatározzák, hogy az új helyzettel szemben minő álláspontot foglalnak el. Erre az értekezletre a pártnak minden vidéken időző tagja távirati meghívót kapott.

A függetlenségi párt intéző bizottsága holnap délelőtti tizenegy órakor tart értekezletet.

Az alkotmánypárt, a néppárt és a horvátok klubja holnap délután tartanak értekezletet.

Minisztertanács.

A kabinet tagjai ma délelőtt értekezletet tartottak a kereskedelemügyi minisztériumban. Ezen az értekezleten a politikai helyzet került szóba.

A delegációk.

Wekerle Sándor miniszterelnök bécsi dözése alatt felkereste Aehrenthál kül-

ügyminisztert és megbeszélte a delegációk összehívásának idejét.

Szerelmi dráma fővárosban.

Ma hajnalban véres szerelmi dráma játszódott le a budapesti Pannonia szállóban. Egy fiatal pár szállott meg tegnap este a szállodában és rögtön visszavonultak a szobájukba. A szálloda személyzete hajnali 3 órakor négy egymásután következő lövés dörrenését hallotta. Berohantak a szobába és ott holtan találták a megszállott vendégeket. A rendőrség megállapította, hogy a férfi Gang Lajos bankhivatalnok, a nő pedig Szadecy Jánosné egy honvédelmi miniszteri százados neje.

NAPIHIREK.

Huszonöt éves találkozó.

Negyedszázada mult annak, hogy egy sereg fiatal ember bevégezte tanulmányait a bajai tanítóképző-intézetben. A lelkes sereg kezében szorongatva a diplomát, neki vágott annak a tövissel kirakott, göröngyös útnak, amelyet népnevelésnek neveznek.

Negyedszázados eredményes népnevelési munka után visszatértek Bajára, a tudomány forrásához, hogy új erőt, új lelkesedést szívjának magukba a nemzet napszámosai a további nagy munkához.

Tegnap, szerdán volt találkozója azoknak a tanítóknak, akik 25 évvel ezelőtt Baján tették le a képesítő vizsgát. A volt iskola-társak, akiket az élet vihára szerte szórt az ország minden részébe, hogy elvessék a tudás magvát, lelkes örömmel üdvözölték egymást. Reggeli 8 órakor összegyűltek az azóta tetemesen kibővült intézeti épület tanácstermében. Azután Scherer Sándor jelenlegi igazgatónál tisztelegtek. Miután meglátogatták nyugalomba vonult egykori tanáraikat, kivonultak dr. Bartsch Samu volt igazgatójuk sirhantjához, ahol Hoffmann Lajos nagyszalontai tanító és hírlapíró emelkedett, megleghangú emlékebeszédet mondott.

»Megilletődve, lelkünk mélyében megrendülve álljuk körül megdicsőült szellem sirhelyedet, — mondotta Hoffmann, — hogy egykori bölcs oktatónk a némaság ezen csendes otthonában újból elsirassuk. Elköltözéssel szíveinkben támadt sajnó fájdalmainkat neked elpanaszoljuk. Mivel azonban valóban nagy szellemek, a nemzetek oktatói, a munkás és szorgalmas élet apostolai a legjobbak szívében és emlékezetében követésre méltó példa gyanánt tovább élnek és eleven alakot öltenek, a nagy veszteség felett érzett panaszos zokogás elhal remegő ajkainkon, hogy helyet adjon a téged meg-

illető gyújtó, tüzelő, lelkesítő dicséretnek. Az emberiség sorsának jóságos intézője mindenha támasztott férfiakat, kik az általuk képviselt eszmék és igazságok védelmében mindenkor sikra szállottak és csüggeteg lélekkel vissza nem riadtak amaz irány bátor követésétől, melyektől a humanismus sorsának előbbrevitele függött.»

Beszédét ezekkel a szavakkal fejezte be:

»Az elköltözöttnek nagy szellemét akkor dicsőítjük méltóképen ha követük őt. Érdekeit akkor méltatjuk igazán, ha az ő nemes alapja követendő mintaképe leszen a szépért és jóért hevülő magyar tanítóságnak. Haló poraihoz ne csak sirni, hanem szent fogadást tenni zárandokoljunk, hogy az ő nyomdokait követni fogjuk, erényeit elsajátítani akarjuk. Nagy mesterrünk hű emlékezte csak akkor él igazán közöttünk, ha tanításait mélyen emlékeztünkbe vessük. Az emberek közötti egyenlőség lelkes hívének akkor adózunk valóban méltó hódolattal, ha közöttünk, nemcsak emlékében, hanem utánzásra méltó cselekedeteinek követéseiben lesz örök és halhatatlan.»

Hoffmann lelkes, szép szavai mély nyomokat hagytak az egykori hálás tanítványok szívében. Megilletődéssel állották körül volt igazgatójuk sirhantját. Hálás kegyelettel emlékeztek meg egykori vezetőjükről.

A Casinóban tartott társasbédén lelkes felköszöntők hangzottak el, amelyek során nem egy kellemes visszaemlékezés idézte vissza diákéletüket.

A délután folyamán megtekintették az új Duna-hidat, este búcsúvacsora volt, amelyen fogadkoztak, hogy újabb 25 év után ismét találkoznak.

Közigazgatási bizottsági ülés. A város közigazgatási bizottsága f. hó 8-án tartotta rendes havi ülését, amelyen *Ambrozovics* Lajos főispán elnökölt. *Rátai* Dezső apatini gyógyszerész azzal a kérelemmel fordult a belügyminiszterhez, hogy adjon neki engedélyt Baján egy ötödik gyógyszertár felállíthatására. A belügyminiszter leküldötte a kérvényt Baja város polgármesteréhez azzal, hogy ezt elbírálja és abban határozatot hozzon. A polgármester azzal az indokolással, hogy csak a mult évben utasítottak el hasonló kérvényt és a viszonyok a városban nemcsak hogy nem javultak, hanem még rosszabbodtak is, a kérvényt elutasította. *Rátai* a polgármester határozata ellen felebbezett a közigazgatási bizottsághoz. A bizottság a felhozott indokok alapján a polgármester határozatát helyben hagyta. A gyógydíjak tárgyalása és az árvaszéki ülnök jelentésének tudomásul vétele után:

dr. *Bernhardt* János tiszti főorvos terjesztette elő jelentését. Ez szerint a közigazgatási állapotok kielégítőek voltak. Hevenyfertőző betegség összesen 13 esetben fordult elő. A kórház

Kristály-só

a legfinomabb és legtisztább hófehér asztali-só, a legszigorúbb egészségügyi követelmények szerint előállítva.

A Kristály-só kapható minden jobb fűszer- és csemegeüzletben.

A KRISTÁLY-SÓ a legfinomabb és legtisztább hófehér asztali-só; az őrlési és előállítási folyamat alatt semminemű tisztátalanság nem érheti, mert valamennyi művelet — még a dobozok megtöltése is — műszaki úton, automatikus géperővel történik, emberi kézzel való érintés nélkül.

A KRISTÁLY-SÓ egészség-ápoló és tápláló-erejű, a csontot, velőt, idegeket fejleszti, az étvágyat s emésztést elősegíti.

A KRISTÁLY-SÓ higiénikus jellege mellett antihigroszkopikus természetű is, tehát — ellentétben a közhasználatú sóval — nem szívja magába a levegőbeli nedvességet.

A KRISTÁLY-SÓ tehát nem áll össze, nem piszkolódik, hófehér kristályszemekben marad, miért is használata nemcsak a legegészségesebb, hanem a legtakarékosabb sófogyasztás.

Kristály-só

egészség-ápoló és tápláló-erejű! Nem áll össze s nem csomósodik! Étvágy-gerjesztő! Emésztés-segítő!

Ara dobozoként (1 kilogramm) 1 korona.

Kapható: Drescher Gyula kereskedésében Baján.

betegforgalma nagy volt. A népesedési mozgalom statisztikája kedvező. Junius hónapban született Baján 36 fiú és 20 leány. Meghalt 26 férfi és 17 nő. Az elhaltak közül négyen nem részesültek orvosi gyógykezelésben és 80 éven felül négy ember halt meg. Az elhaltak közül 6 vidéki volt úgy, hogy a természetes szaporulat tényleg tizenkilenc. Az állategészségügyi viszonyok kielégítőek voltak.

A baja—báttaszéki vonal mentén létesített útátjárókat a hivatalos hatóságok közbenjöttével július hó 22-én veszik át. Popp György miniszteri tanácsos pénzügyigazgató jelenté, hogy július havában befolyt állami egyenes adóban 6907 korona, hadmentességi adóban 134 korona, bélyeg és jogilletékben 5428 korona, tanítói nyugdíjban 842 korona és országos betegápolási pótdobban 162 korona. Csapó Kálmán kir. t. tanfelügyelő jelenti, hogy több képezdei tanárnak állami jutalomdíj és kórpótlék, a tanonciskolák részére pedig 150 korona ösztöndíjat utalt ki a kultuszminiszter. Kisebb jelentőségi ügyek letárgyalása után elnöklő főispán berekesztette az ülést.

Halálozás. Weinberger Bernát, a bajai izr hitközség nyugalmazott jegyzője hosszas szenvedés után július hó 6-án, kedden éjszaka jobblétre szenderült. Negyvenkét éven át vezette az izraelita hitközség jegyzői irodáját. A megboldogultat kiterjedt család siratja. Vég-tisztessége ma délután 3 órakor ment végbe. Gyászjelentést adott ki a család, az izraelita hitközség, az izraelita szent-egylet és az izraelita jótékonycélú nőegylet.

Lövészet a Lőkertben július 4-én:

Pisztoly: Pollermann Arthur 14/60, 9/35. Ullmann Vilmos 13/57, 16/51. Vulkán Kornél 14/75. Dr. Móder Géza 11/31. Farkas István 6/31, 6/12.

Flóbert: Mayer Károly 19/68. Mattanovics Lajos 20/108. Kecskés János 17/79. Mattanovics Lajos 16/67. Mattanovics Károly 14/61. Wunderlich János 8/14, 3/8.

Fegyver: Meskó Ottó 4/12. Gebhardt Dezső 11/27, 12/33, 11/33. Balka Viktor 2/6. Mattanovics Károly 5/12, 6/18, 5/13. Kollár Béla 2/6, 3/8 2/2.

Pisztolylyal tizest lőtt Mayer Károly, flóberttal Mattanovics Lajos.

A dávodiai panaszai A Bácskai Hirlap írja: A napokban délelőtt Dávod község polgárainak küldöttsége járt a vármegyházán. Előbb a főispánt, majd az alispánt és a kir. tanfelügyelőséget keresték föl, ahol amiatt panaszkodtak, hogy iskolájuktól megfosztotta őket a szentszék. Ugyanis a panasz szerint a dávodi iskola valamikor községi iskola volt, de a szentszék valahogyan magára iratta. Most azt kérik a dávodiak, hogy hallgassa ki a vármegye a volt iskolaszéki jegyzőket, hogy milyen uton történt ez az átírás és hasson oda a megye, hogy a dávodiai iskolája újból községi iskola legyen. Azt is panaszolta a küldöttség, hogy 120 százalékos pótdó alatt szenvednek, pedig okosabb községi gazdálkodással csökkenteni lehetne — szerintük — a kiadásokat. Végül azt kérték, hogy sürgesse meg a vármegye a tagosítási számadások végleges elkészítését. A küldöttség panaszait vizsgálat tárgyává teszi a vármegye.

Utolérte a nemezis, vagy jámbor kivánság. Egy szomszédos község ujságjában olvassuk az alábbi sorokat: Csupity Bódó Bácsalmáson a legveszedelmesebb verekedő legény. Az elmúlt hétfőn Ambil Lajosba belekötött, ki — Csupity vallomása szerint — revolverrel hátba lőtte. A bíróság tekintettel életveszélyes voltára, — a helyszíntre kiszállt és Csupityot kihallgatta, ki Ambil Lajost

nevezte meg tettesként. Ambil Lajos azonban tagadja, hogy ő lőtte volna meg, s mint értesülünk tanu sem volt az eset elkövetésénél. Miután így, szépen elmondja az esetet, még az alábbi ártatlan megjegyzést fűzi a híréhez: Azt mondták már, hogy Csupity haldoklik, s hogy már meghalt, — de lapunk zártáig még mindig életben van, — s talán fel is gyógyul, mert ebsont, az beforr. Pedig, de sokan kívánják halálát, — különösen Ambil Lajos, — mert ha felépül, — ki tudja mily bosszút forral majd, — a vérszopó szörnyeteg. Be szépen is írnak ott!

A Nemzeti Szálloda teraszsa megnyitott. A város legszebb nyári helyisége a Nemzeti Szálloda terasz-helyisége pár nap óta megnyitott és ott naponta Dankó Lajos zenekara hangversenyez. **Fagylalt, jegeskávét, sör** és mindennemű hűsítő italok, valamint a legjobb ételek nagy választékban kaphatók.

Zeneestély. Dankó Lajos zenekara naponta zeneestélyt tart Preimájer Pál nyári helyiségében Dankó Lajos személyes vezetése mellett. A n. é. közönség szíves látogatását kéri teljes tisztelettel Preimájer Pál vendéglős. Naponta friss fagylalt és jegeskávét kapható

Segédszerkesztő: FODOR KÁROLY. Kiadóhivatal: WAGNER ANTAL könyvkereskedésében. Szerkesztőség telefon száma: 101. Kiadóhivatal telefon száma: 36.

NYILT-TÉR

Ezen rovatokban közölték a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Köszönetnyilvánítás.

Fogadják mindazon jóbarátaink, rokonaink és ismerőseink, akik szeretett jó hitvesem, illetve drága jó édes anyánk: Vancsura Endréné elhunytával alkalmával végtelen fájdalomukat részvétükkel enyhíteni igyekeztek, ezúton hálás köszönetünket.

Baja, 1909 július hó 7.

Vancsura Endre és családja.

Kifutó-leány,

ki magyarul írni és olvasni tud, tisztességes fizetéssel alkalmazást nyer

Ifj. WAGNER ANTAL
könyvkereskedésében.

Egy fiatal

Borbélysegéd

felvétetik

SZOMMER NÁNDORNÁL

Egy érettségizett fiatalember elvállal a szünet alatt

privát-tanításra

egy-két akár gimnáziumba, akár polgárba járó ifjút.

Cím a kiadóhivatalban.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Steinitzer Géza nagybecskereki szénagykereskedővel, több porosz szénbánya és porosz gázgyár kizárólagos elárusítójával, oly értelmű szerződést kötöttem, mely szerint termékeinek eladási jogát Bácsbodrog-, Baranya- és Tolna-megyékben reám ruházta.

Bátorkodom tehát szíves figyelmüket ezen elsőrendű termékekre felhívni és ajánlok úgy viszonteladóknak, valamint fogyasztóknak **ipari, gazdasági és fűtési célokra különféle**

POROSZ SZENET,

boszniai barna szenet, retorta faszenet, osztrouvi kétszer mosott kovács-szenet, csakis egész vagon-rakományval, budapesti, pozsonyi légszeszgyári diókokszot, valamint **porosz sziléziai elsőrendű légszeszgyári diókokszot,** házhoz is szállítva, teljesen száraz állapotban.

Hogy különösen ez utóbbi minőség az összes helyben elárusításra kerülő termékek minőségét messze felülmulja, arról szíveskedjenek meggyőződést szerezni, s bármily csekély mennyiséget nálam próbául megrendelni.

Araim teljesen versenyen kívül állanak.

Szíves pártfogásukat kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Littauer Mihály Baja.

A nagyérdemű közönség becses tudomására hozom, hogy lakásom a Kiegerl házból a Lámpa utca 4. szám alá helyeztem át.

Kerestetnek szobaleányok és szakácsnők azonnali elhelyezésre.

Hochfellner Géza
helyszerző.

Fűzőket

10 koronától feljebb készít

Fenyvesi Sarolta Baján.

Ugyanott remek kivitelű

csipkeblúzok

nagy választékban, igen olcsó áron.

Állást keres

egy a szegedi kereskedelmi akadémia első osztályát végzett növendék. Irnoki, vagy bármi más hasonló foglalkozást elfogad. Cím a kiadóhivatalban.

Ház eladás. Budapesti-ut 25. számú ház a m. korecsmai berendezéssel együtt, más vállalat miatt, jutányos feltételek mellett azonnal eladó. Bővebbet a tulajdonosnál SPANYER GÁSPÁRNál.

Flórián-utca 4. számú HÁZAM, mely négy szobából, két konyhából stb. áll, szabadkézből eladó, illetőleg bérbe kiadó. Bővebb felvilágosítás ugyanott nyerhető.

Irodai gyakornokot, szép írással, kezdő fizetéssel keresünk.

GENERALI
főügynöksége

Takarékpénztár-utca 1.

Tanulót,

kellő iskolai képzettséggel, felvesz :
Ifj. WAGNER ANTAL könyvkereskedő.

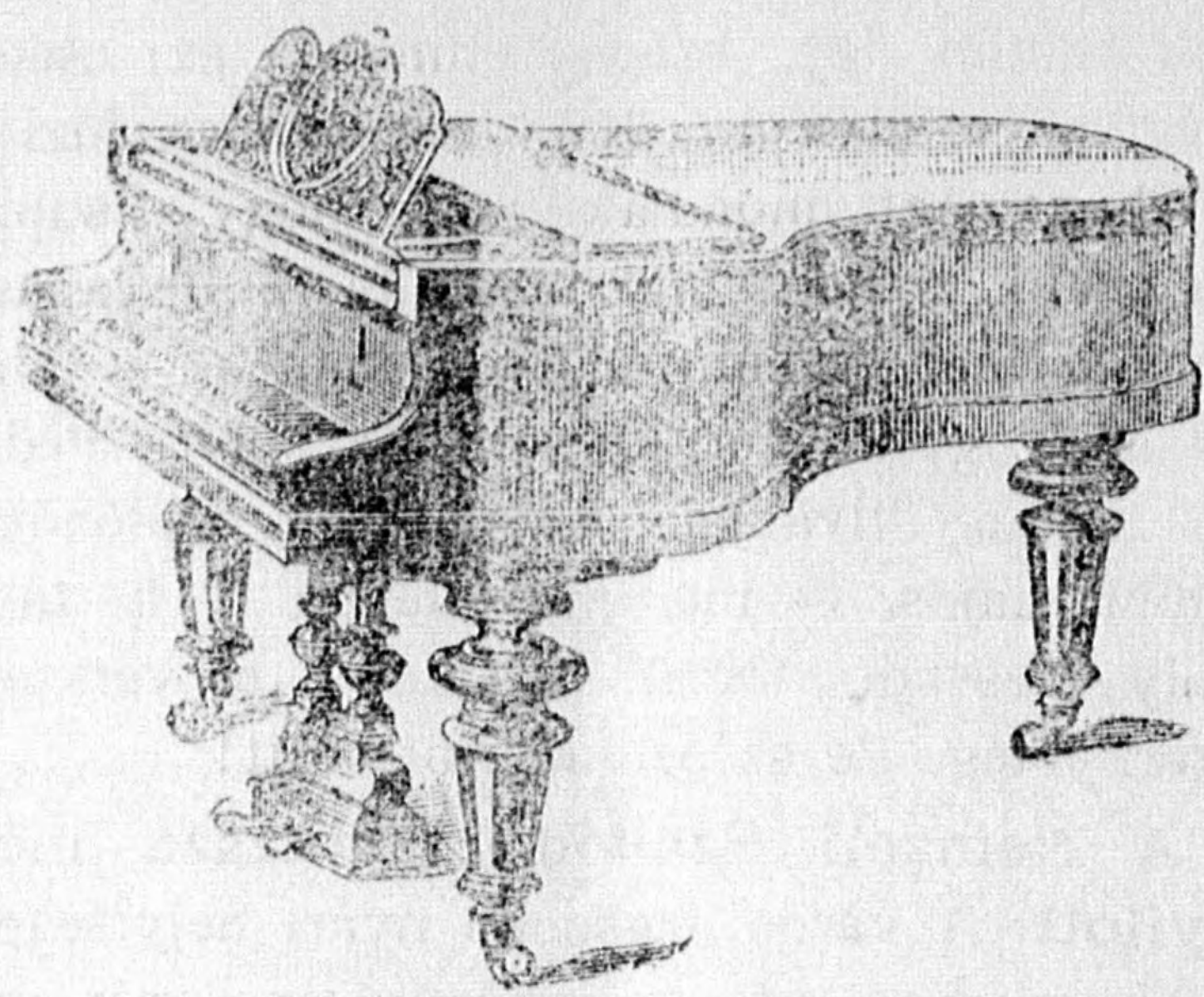
Feltűnő ujdonság!

DELICE

— Minden hirdetés felesleges. —

A dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

Legjobb valódi francia szivarkapapír és szivarkahüvely kapható az ország minden különlegességi árudájában.

A
MEGYE LEGNAGYOB

ZONGORA-

RAKTÁRA

ifj. Wagner Antalnál
BAJÁN
van.

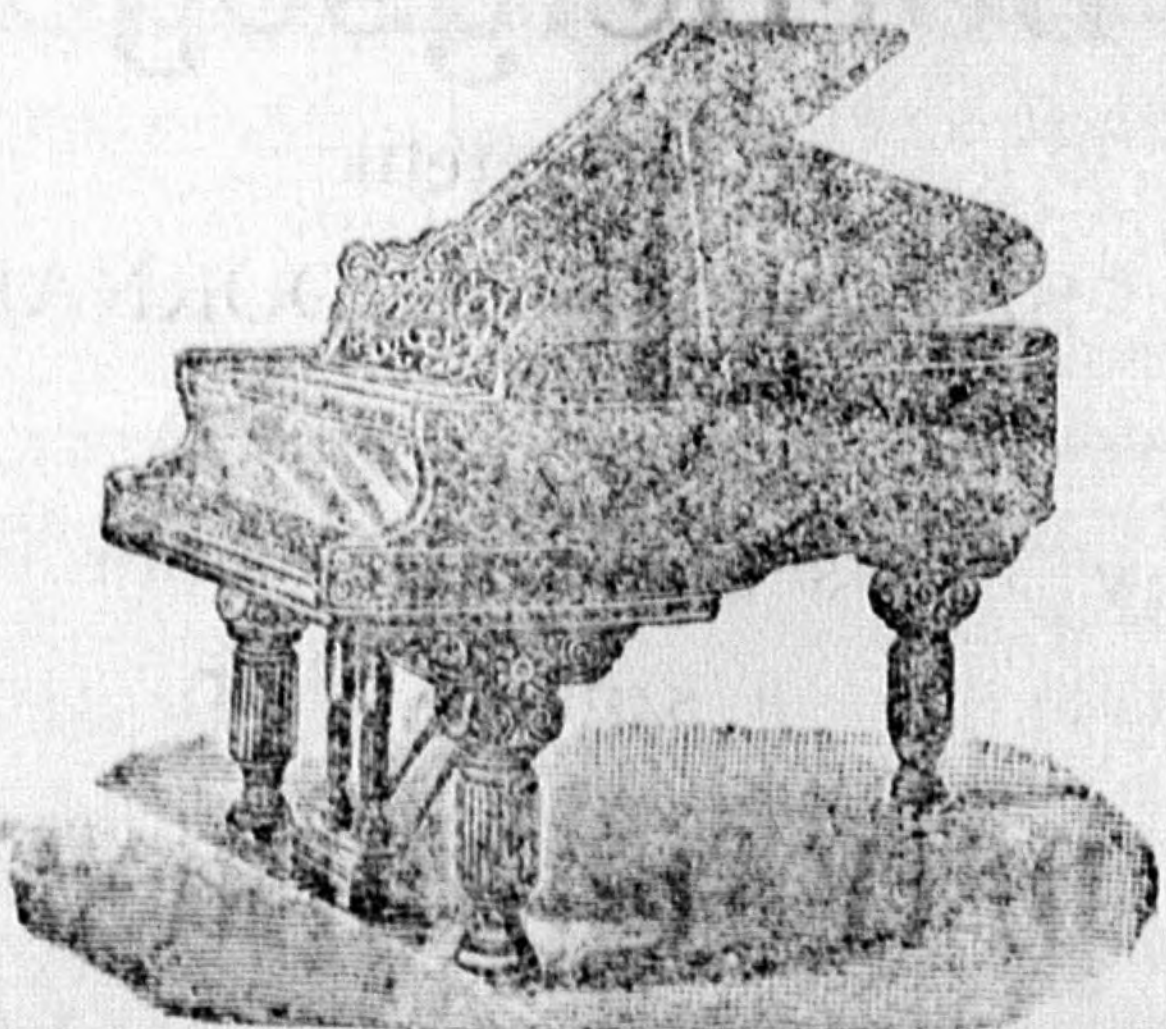
Kiváló minőség!

Elpusztíthatatlan
szerkezet!

Remek hang!
Olcsó árak!

Kedvező
fizetési feltételek!

Tíz éves
írásbeli jótállás!!!

A cég régi zongorákat a legmagasabb árakon vásárol, illetőleg cserél be. . .

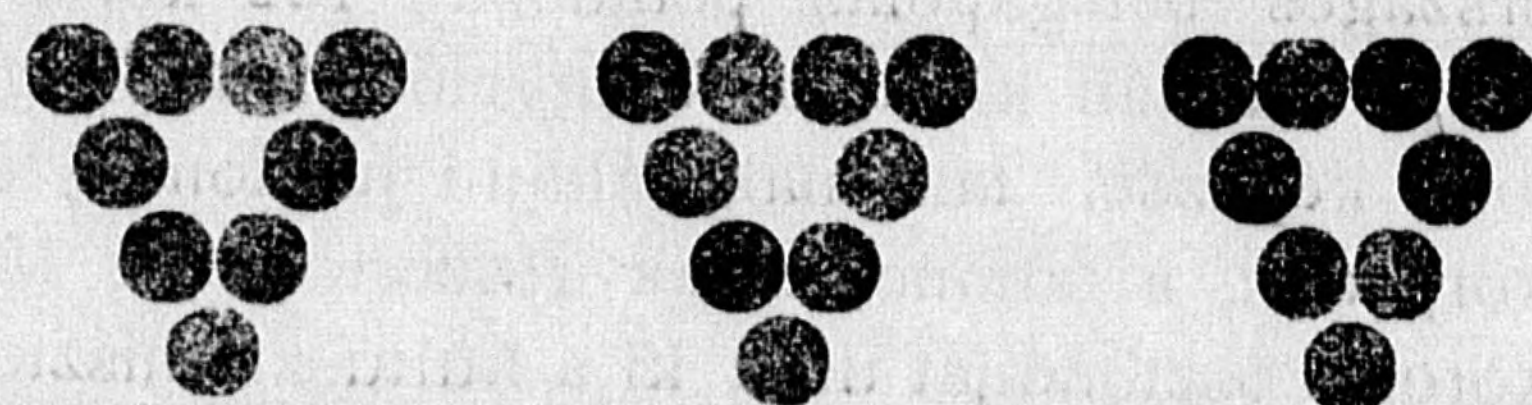
Szőlő-oltvány-

és vesszőről nagy képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldöm meg, a ki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökeres oltványokból, amerikai és európai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírti Delaware-ből 1 1/2 millió készlet.

Olcsó ár és pontos kiszolgálás. — Cím:

Szücs Sándor fia szőlőtelepe
Bihardiószeg.

Nánay Lajos könyvnyomdája

elvállal minden e szakmába vágó munkákat jutányos árban, csinos kivitelben.

Petőfi Sándor utca 64. szám alatti

h á z,

mely 5 szobából, a szükséges mellék-helyiségekből, nagy udvarból és kertből áll, azonnal eladó. Bővebb felvilágosítás ugyanott.

Dunántúl a vasúti hidfőnél téglából és fából álló

barakot

jutányos árban eladom.

Fehérváry Ferencz

Máv. főraktárnok.

Zongora bérbe kiadó igen olcsón.

Hol, megmondják a kiadóhivatalban.

Az izr. leányiskola kézimunka kiállításán

elveszett

egy W. H. monogrammu, finom, vékony vászonlepedő és egy

keresztöltéses, drapp asztalközép.

Aki ezeket a tárgyakat tévedésből elvitte, sziveskedjék visszavinni a tulajdonosnak:

dr. Valentin Emilnének.